

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

23. De Dogmaticis, & Hæresiarchis; & de pœnis, quibus supradicti sunt
puniendi. Et an verò in pœnam supradictis sit neganda Eucharistia? Ex p.
4. tr. 7. res. etiam 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

322 Tract. XII. De Pœnis delictorum,

ex coniecturis posteriora dicta esse uetiora, & apparerit testes non animi leuitate, aut odij fomite, seu corruptione pœsumpti, sed zelo fidei dicta sua uelle corrigere, & ita docet Covarr. lib. 2. var. cap. 13. num. 9. Paris. lib. 4. consil. 2. num. 78. Zanchinus de heret. cap. 14. num. 5. Dicit. Inquis. part. 3. quest. 65. & ibi Pegna comment. 114. Gundissalvus de heret. quest. 13. n. 12. & alij, quæ doctrina uera est, non solum quando testes deponunt contra se, & contra complices suos, sed etiam quando deponunt contra alios, & ideo Arelatanus de heret. notab. 13. sic asserit: Si testis dixerit unum in iudicio, & postea ex intervallo dixerit aliud in eodem iudicio, statim primo dicto, & non secundo. In crimine tamen hæresis, speciale est fidei favore, ut statim ultimo dicto, unde quamvis testis primo dixerit alium esse innocentem, si postea dicat eum hæreticum, statim ultimo dicto, quamvis utrumque fuerit iudiciale. Itaque ille.

6. Sed difficultas est, an Inquisitores debeant stare secundo dicto, etiam si testis neget hæresim in primo dicto confessam? ego ut uerum fatear, mihi non displicet opinio affirmativa Simanca tit. 64. num. 59. & seq. & M. Antonij Deltij in disquis. mag. lib. 5. sect. 5. quia in iudicio seruanda est æqualitas, neque in tam gravi crimine fauorabilior esse debet detectio hæresis, quam liberatio innocentis, dummodo constet reuocationem primi dicti factam esse non leuitate, odio, aut pretio, sed zelo Catholicæ fidei, adducta etiam probabili causa reuocationis, & correctionis.

7. Verum his non obstantibus, quia contraria sententia est communis, ideo ab ea non recedo cum DD. citatis, quibus addo Sanctarellum tract. de heresi, c. 38. dub. unic. num. 12. & Barbosa in collect. tom. 3. lib. 5. tit. 2. cap. 8. num. 17. Dico igitur, quod Inquisitores stare debent secundo dicto, cum in secundo dicto testis hæresim, & delictum detegit, non uero si illud neget; cum tamen in priori dicto hæresim & delictum manifestauerit, nam in tali casu priori, & non posteriori dicto erit fides habenda, quæ omnia probantur in cap. accusatus. §. licet, ibi contra & alios complices deponendo iunctis uerbis precedentibus tam de se, quam de aliis super facto hæresis, &c. Unde Treuilanus lib. 2. decis. 39. num. 13. asseruit, quod in causis fidei sanctum est inter duo dicta iurata standum esse dicto, quod fidei fauorem concernit.

RESOL. XXIII.

De Dogmatistis, & Hæresarchis, & de pœnis, quibus sunt prædicti sum puniendi.

Et an uero in penam supradictis sit neganda Eucharistia? Ex p. 4. tr. 7. Ref. etiam 23.

§. 1. **H**Os non esse tradendos Curie seculari, si signa pœnitentiæ præbeant, tradit Cantera in quest. crimin. cap. 7. de heret. num. 70. Pegna in direct. Inquis. part. 2. comment. 64. & alij, ex cap. ad abolendam, de heret. & ex cap. Berengarius, de consecrat. dist. 2. Verum affirmatiuam sententiam tuetur Roias de heret. part. 2. num. 339. Simanca tit. 47. num. 50. & seq. Suarez de fide disp. 23. sect. 2. num. 10. ubi hanc opinionem probat ex multis rationibus, & in hanc inclinatur Lorca in 2.2. quest. 11. art. 4. disp. 47. mem. 5. num. 7. licet in fine, asserat, quandoque conueniens esse supradictis penam mortis indulgere, & ideo hoc prudenti iudicio remittendum esse putat, Soula tamen in apbor. Inquis. lib. 1. cap. 9. num. 14. distinguit, sic enim ait: Si Dogmatista errorem suum postquam ab Inquisitoribus apprehenditur defendat, quamvis postea convertatur, non est recipiendus ad reconciliationem. Si tamen statim convertatur, & ueræ conver-

sionis ferè euentia signa ostenderit, recipi potest. Sic ille. Sint ergo DD. Inquisitores multum cauti ad hanc reconciliationem concedendam, non est enim facile credendum ex abyssis impietatis quem repente uelle discedere. Unde supradictis maiores pœnitentias injungant, & præcipue carceris irreuersibilis, &c. & me consulente numquam tales ad reconciliationem admittant, si signa pœnitentiæ ostendant, quando jam Curie seculari tradendi sunt; vel si Regibus & Principibus, ac eorum filiis persuaserint errores, vel persuadere conati sunt. An uero in penam supradictis sit deneganda Eucharistia, asseruit Covarr. lib. 2. variar. cap. 1. num. 11. & Cantera in qq. crimin. cap. 1. de heret. num. 13. & alicubi est in praxi. Verum ista praxis & talis opinio mihi displicet, unde puto non esse denegandum sacramentum Eucharistiæ Dogmatizantibus, vel Hæresarchis, si uerè pœnitentes sint; & ita docet Barbosa in collect. tom. 3. lib. 5. tit. 2. cap. 5. n. 5. Sanctarellus tract. de heresi, cap. 42. dub. an. n. 17. Simanca tit. 63. num. 7. Suarez de fide, disp. 23. sect. 2. num. 12. & Soula in Apborism. Inquis. lib. 1. cap. 10. num. 18. & colligitur ex cap. super eo, de heret. in 6. nam licet de relapsis in particulari loquatur, tamen ex identitate rationis ad omnes uerè pœnitentes extenditur.

RESOL. XXIV.

De Hæreticis pœnitentibus, & de pœnis, quibus debent puniri.

Et an in aliquo casu uerè pœnitentes non sint reconciliandi?

Et pro praxi adducuntur octo casus in textu hujus Resolutionis: ex Bulla Clem. VIII.

Et an hæretici, si pœnitent in ipso tabulato tradendi sint Curie seculari?

Et an, qui in uertura cum legitima rationabilione confitentur delictum, sit ab Inquisitoribus reconciliandi? Ex p. 4. tract. 7. Ref. etiam 24.

§. 1. **A**biuratio horum est de formali, quod alias uerò pœnas audiamus dictum Io. Rojas de heret. part. 2. num. 197. & seq. ubi sic ait, Quamvis in omni iudicii parte hæreticorum conversio, & eorum confessio sit admittenda; tamen qui in limine iudicii ante accusationem confitentur, ad carcerem temporalem cum habitu pœnitentiali pro brevi tempore est condemnandus; si uero post accusationem, augenda erit pœna & pœnitentia; qui uero post publicationem testium hæresis confitentur, ad perpetuum carcerem damnandus est, quia præsumitur, quod metu probationum confitentur, & talis conversio non caret suspitione, & in omnibus casibus supradictis bona publicentur. Itaque; & Inquisitor San Vincente in manifest. cap. 2. §. 14. sic ait: [Si el Reo confesso antes de la publicacion se le da dos años, o uno de carcel y aun menos si confiesa en las primeras audiencias;] & loquitur de hæretico formali. Vide etiam Simancam in Enchirid. 2.8. num. 7. & in Instit. Cathol. tit. 47. num. 29. & seq. Pegnam in direct. part. 3. comment. 142. & alios penes ipsos, & in cap. excommunicamus, el 2. de heret. sic habetur. Si qui autem de prædictis postquam fuerint deprehensi, redire uoluerint ad agendam pœnitentiam, in perpetuo carceri dammentur, & ibi glossa cum Abbate, Butrio & aliis communiter, & hanc pœnam perpetui carceris obseruati fuisse Cremonæ cum quodam hæretico pœnitente, testatur Boffius tit. de heret. num. 18. & sic etiam determinat instructio Tolerana anno 1561. cap. 41. Non nego tamen hunc perpetuum carcerem Inquisitores ex iusta causa mitigare, & solum ad tempus imponere posse, ut ex multis DD.